

су донети и неки назадни и реакционарни уставни који су изражавали ауторитарне тенденције.

в) Устав Немачког царства од 1871. је један од таквих и њему су претходила два немачка устава, онај од 1848. тзв. Франкфуртски устав и други. Устав Севернонемачког савеза од 1867. Овим Уставом од 1871. је Немачка конституисана као савезна држава али није била демократска (заснована на начелу народне суверености), већ бирократска држава заснована на начелу државне суверености. Највиши орган власти у земљи поред цара (Kaiser) је било дводомно законодавно тело састављено од Рајхстага и Бундесрата, с тим да оно није имало прави представнички карактер. Представници у Бундесрату, који је имао претежнији утицај у односу на Рајхстаг, нису били изабрани од народа, већ су, сходно федералном карактеру државе, били изасланици 25 земаља које су чиниле савезну државу. Зато је Бундесрат више био једно олигархијско тело него прави горњи дом једног парламента, више личио на скупштину кнезова него на федерални парламентарни дом. Извршна власт у Царевини је припадала канцелару Рајха и он није зависио од скупштинске, парламентарне већине, није био подложен парламентарној одговорности, већ је зависио од цара који га је постављао на тај положај и њему је само одговарао. Канцелар је преузимао у име цара политичку одговорност а министри (државни секретари) су њему одговарали, а тиме и цару, а не парламенту. Пошто су и канцелар и министри били више чиновници Немачке Царевине, а не изабрани органи власти, и сам систем власти у Немачкој је био бирократски а не парламентарни и то са непарламентарном фиксном егзекутивом. Поред Немачке, и царска Русија је у то доба оличавала самодржавље и царски апсолутизам и такво стање је владало све до револуционарног покрета од 1905. За Русију је карактеристично да у то време није била конституционализована, већ да је била под режимом неуставне и апсолутистичке царске власти све до 1905. када је као последица буржоаско-демократске револуције спроведена умерена уставна реформа и уведена Дума (представничко тело).

4. Устави друге половине XIX века у земљама ван Европе

Средина и крај XIX века су важни за развој уставности и доношење устава у многим државама Африке, Азије, Јужне Америке и Аустралије. У неким државама, пре свега Јужне Америке, се наставља уставни континуитет и динамичан уставни развитак који је трасиран још на почетку XIX века. У овом периоду се доносе нови уставни и то у